

ramt nogen af besætningen på et dansk skib, skal afgives søforklaring eller optages forhør ved konsulatets foranstaltning også i tilfælde, der ikke omfattes af sølovens påbud, for så vidt konsulen finder det påkrævet. Hvor det drejer sig om passagerer eller andre personer, der ikke er ansat om bord, er reglen dog begrænset til de tilfælde, hvor den døde er blevet begravet i søen, og hvor muligheden for efterfølgende undersøgelse af dødsårsagen f. eks. gennem obduktion således er afskåret. En regel om pligt til at afgive søforklaring i ethvert tilfælde, hvor en passager er død under rejsen, ville efter udvalgets opfattelse kunne virke urimeligt belastende, f. eks. med hensyn til passagerskibe med et stort antal passagerer, og kan heller ikke anses for påkrævet.

Ifølge nr. 3 skal søforklaring afgives, når der er indtruffet eller må antages at være indtruffet alvorlig forgiftning om bord. Der har under de nordiske forhandlinger været enighed om, at det under hensyn til vigtigheden at få klarlagt årsagen vil være rigtigt at kræve søforklaring afholdt i sådanne tilfælde, og det er ikke efter den valgte formulering, således som efter den svenske sølov, en betingelse herfor, at der er forekommet flere tilfælde af forgiftning. Man har derimod ikke fundet tilstrækkelig anledning til at medtage de i svensk sølov nævnte særlige sygdomme beri-beri og skørbrug, da denne regel må antages navnlig at have taget sigte på forholdene i sejlskibe i ældre tid. Man har heller ikke ment at burde medtage en regel om søforklaring i anledning af forekomsten af smitsomme sygdomme om bord eller sygdomme, der står i forbindelse med kostholdet, bl. a. fordi man har fundet det vanskeligt at begrænse en sådan regel på passende og rimelig måde.

Under nr. 4 påbydes søforklaring afholdt i tilfælde af sammenstød med andet skib, hvilket svarer til gældende sølovs § 40. Udvalget har fundet det ønskeligt ved en henvisning til sølovens § 223 a at præcisere i lovteksten, at reglen også må gælde såkaldte „uegentlige“ sammenstød, d. v. s. tilfælde, hvor et skib ved sin sejlads eller på anden måde forårsager skade på et andet skib eller ombordværende personer eller gods, uden at der har fundet sammenstød mellem skibe sted, idet definitionen i § 223 a efter sit indhold kun gælder bestem-

melserne i lovens 8. kapitel. Endvidere foreslås det i nr. 4, at der skal være pligt til at afgive søforklaring, hvis skibet har været udsat for grundstødning. Dette er en udvidelse i forhold til sølovens § 40, hvorefter der kun vil være sådan pligt, hvis der ved grundstødningen er forvoldt skade af nogen betydning. Man har imidlertid bl. a. af hensyn til den offentligretlige undersøgelse, der eventuelt kan blive anledning til at foretage i sagen, anset det for påkrævet, at der, uanset om der er indtruffet skade, holdes søforklaring, hvis skibet har været udsat for grundstødning. Udtrykket „grundstødning“ må forstås efter sit naturlige indhold som navnlig omfattende tilfælde, hvor skibet ikke har kunnet komme af grunden uden fremmed hjælp eller overbordkastning. Derimod omfatter bestemmelsen i nr. 4 ikke tilfælde, hvor skibet kun har rørt grunden, hvilket på visse steder kan være en normal foreteelse, f. eks. hvor der i indløbet til en flodhavn findes sandbanker, som kun kan passeres ved højvande.

Reglen under nr. 5, der foreskriver pligt til afholdelse af søforklaring, når et skib er blevet forladt i søen, er ny i forhold til gældende sølov, men kræver formentlig ikke nærmere motivering.

Ifølge reglen under nr. 6 skal søforklaring afgives, når der i forbindelse med skibets drift er voldt eller må antages at være voldt skade af nogen betydning på skib eller ladning eller på ejendom uden for skibet. Der er herved ikke tænkt på den skade, der påføres et andet skib ved kollision, hvilket tilfælde er behandlet i nr. 4, men derimod på sådanne tilfælde, hvor et skib forvolder skade f. eks. på broer, havneanlæg eller lignende faste anlæg eller beskadiger andre genstande, som f. eks. hyttefæde, fiskeredskaber o. lign. Skaden skal ligesom efter sølovens § 40 være af nogen betydning, hvilket kan være vanskeligt at afgøre i det konkrete tilfælde. Der kan herom henvises til hidtidig praksis, jfr. den som bilag 9 optrykte skrivelse fra præsidenten for Sø- og Handelsretten i København af 23. november 1961.

Reglen i nr. 6 adskiller sig fra de øvrige nordiske udkast derved, at den i modsætning til disse kræver søforklaring afgivet i tilfælde, hvor der er forvoldt skade af nogen